

OBSAH

PODĚKOVÁNÍ	8
O AUTOROVÍ	9
ÚVOD	11

První část

JAK POROZUMĚT LŽÍM

1 POVAHA LHNÁÍ	15
1.1 Lži ve prospěch druhých	16
1.2 Lži ve vlastní prospěch	18
1.2.1 Motiv lži: chránit se před ztrapněním	18
1.2.2 Motiv lži: udělat dobrý dojem	19
1.2.3 Motiv lži: získat výhodu	20
1.2.4 Motiv lži: vyhnout se trestu	21
2 PŘIROZENÁ SCHOPNOST ROZPOZNAT LEŽ: JAK DOBŘE SI VEDEME?	23
2.1 Překážky – sebejistota a blízkost	23
2.2 Schopnost lhát vs. schopnost lež rozpoznat	26
2.2.1 Jak dosáhnout rovnováhy mezi schopnostmi lhát a rozpoznávat lež	27
2.2.2 Jak si vedou profesionálové	28
2.2.3 Vliv verbální a neverbální komunikace	30
2.2.4 Géniové v odhalování lží	31

Druhá část

ODHALOVÁNÍ LŽÍ

3 REAKCE NA LEŽ	41
3.1 První fáze: emoční reakce	41
3.2 Druhá fáze: reakce sympatického nervového systému	41

3.3	Třetí fáze: kognitivní reakce	42
3.3.1	Funkce vysokofrekvenčních nervových drah	42
3.3.2	Kognitivní přetížení mozku	43
3.4	Reakce na lež v praxi	45
4	PROCES ODHALOVÁNÍ LŽÍ – MODEL „MAGIC“	48
4.1	První stupeň: motivace	49
4.2	Druhý stupeň: kontrolní otázky	49
4.2.1	Polygraf	50
4.2.2	Způsoby ověřování normálních projevů chování	51
4.3	Třetí stupeň: usvědčující otázky	51
4.3.1	Přímá konfrontace	52
4.4	Čtvrtý stupeň: indikátory	52
4.5	Pátý stupeň: opětovná kontrola	53
4.6	Model odhalování lží MAGIC v praxi	55
5	PŘÍZNAKY LHANÍ	62
	<i>Patologičtí lháři</i>	63
	<i>Nacvičené opakování lží</i>	63
	<i>Trénink odhalování lží</i>	64
5.1	Vše je vepsáno v obličeji	64
5.1.1	Oči	64
	<i>Oční kontakt</i>	65
	<i>Frekvence mrkání</i>	66
	<i>Pohyby očí</i>	67
	<i>Výjimky z pravidla</i>	69
5.1.2	Nos to ví	79
5.1.3	Ústa	81
5.1.4	Mikrovýrazy – záblesky falše	89
5.1.5	Záměna mikrovýrazů	99
5.2	Prolhané tělo	101
5.2.1	Paže a ruce	102
5.2.2	Nohy a chodidla	105
5.2.3	Hlava	109
5.2.4	Držení těla	109
5.3	Prolhaný jazyk	116
5.3.1	Vynechávání inkriminovaných informací	116
5.3.2	Odvádění pozornosti	117
5.3.3	Negace a nadměrný důraz	118
5.3.4	Rytmus řeči	121

PRAKTIČKÁ PŘÍRUČKA

6 POVAHA LHNÍ: SHRNUTÍ HLAVNÍCH BODŮ	127
7 PŘIROZENÁ SCHOPNOST ROZPOZNAT LEŽ: SHRNUTÍ HLAVNÍCH BODŮ	128
8 REAKCE NA LEŽ: SHRNUTÍ HLAVNÍCH BODŮ	129
9 PROCES ODHALOVÁNÍ LŽÍ – MODEL „MAGIC“: SHRNUTÍ HLAVNÍCH BODŮ	131
10 PŘÍZNAKY LHNÍ: SHRNUTÍ HLAVNÍCH BODŮ	133
11 PŘÍZNAKY LHNÍ: PŘEHLEDNÝ SEZNAM	135
12 PŘÍZNAKY LHNÍ: OBRÁZKOVÝ PRŮVODCE	137
13 MIKROVÝRAZY: OBRÁZKOVÝ PRŮVODCE	142
14 UŽITEČNÉ TIPY PRO RODIČE A UČITELE	144
14.1 Přizpůsobte otázky věku dětí	144
14.2 Dávejte si pozor na přehnanou sebejistotu a zůstaňte objektivní	145
14.3 Tělo dítěte vše prozradí	145
14.4 Pro a proti blufování	145
14.5 Poučte se z dětských lží	146
14.6 Poznámka na závěr	147
14.7 Nejčastější příznaky lhaní u dětí	147
14.7.1 Oči	147
14.7.2 Pohrávání si s prsty nebo různými předměty	147
14.7.3 Dotýkání se obličeje	147
14.7.4 Rytmus řeči	148
14.7.5 Použijte strategii mlčení	148
15 UŽITEČNÉ TIPY V OBLASTI PRACOVNÍCH POHOVORŮ A JEDNÁNÍ	149
15.1 Nervozita je normální jev	149
15.2 Vytvoření vhodné atmosféry	150
15.3 Vynechávání inkriminovaných informací a odvádění pozornosti	151
15.4 Technika střídání přátelských a nepříjemných otázek	152
15.5 Poznámka na závěr	153